

Planinska organiziranost zahteva profesionalni pristop

Pogovor z Jožetom Bobovnikom

✍ Slavica Tovšak

Jože Bobovnik je član planinskega društva Fram, planinski vodnik in inštruktor planinske vzgoje ter opravlja vrsto obveznosti v organih PZS. Je prejemnik številnih priznanj, ki dokazujejo kvaliteto njegovega dela. Za planinstvo mu ni žal prostega časa, saj je planinsko dejavna tudi njegova družina. Žena Vlasta je prav tako planinska vodnica in mentorica mladih na osnovni šoli Dušana Flisa v Hočah. Z mladimi je na tekmovanju Mladina in gore dobila vrsto visokih nagrad.

Poznamo te kot enega najaktivnejših planinskih delavcev – ne le na Štajerskem, temveč tudi širše. Povej nam kaj o nalogah v planinstvu, ki si jih doslej opravljal in jih še opravljaš.

V planinski organizaciji sem v minulih desetletjih deloval na strokovnem področju kot vodnik PZS in inštruktor planinske vzgoje ter kot društveni delavec v organih društva, MDO in PZS. Član planinske organizacije sem postal leta 1975 v PD Železničar iz Maribora, od leta 1985 pa sem član PD Fram. Leta 1980 sem opravil tečaj za mladinskega planinskega vodnika, leta 1981 še za snežno in turnosmučarsko vodenje ter leta 1985 tečaj za inštruktorja planinske vzgoje. V tem času sem sodeloval pri vodenju 470 izletov, kot inštruktor pa na več kot 60 usposabljanjih, od tega pol kot vodja usposabljanja. Zelo sem vesel, da se na izletih in akcijah, na katerih sem doslej sodeloval, še ni zgodila kakšna hujša nezgoda. Upam in želim, da tako ostane tudi v prihodnje. V PD Železničar Maribor sem začel kot načelnik mladinskega odseka in član upravnega odbora društva ter bil v tem času še načelnik MDO mladinskih odsekov Podravja. V PD Fram sem bil član upravnega odbora društva, tajnik, februarja pa sem prevzel vodenje društva. Bil sem še vodja območnega odbora planinskih vodnikov Po-

dravja, član OPLV pri KVIZ PZS, vodja izobraževalnega odbora KVIZ PZS in član odbora za kategorizacijo. Trenutno sem član KVIZ PZS in Podkomisije za usposabljanje pri Vodniški komisiji PZS.

PD Fram ima tradicijo in je uspešno. Čemu dajete v društvu največji poudarek?

Že od ustanovitve društva sta prednostni nalogi delo z mladimi planinci in skrb za strokovno usposabljanje članov in strokovnega kadra. Mladi so organizirani v treh planinskih

skupinah, na osnovnih šolah v Framu, Račah in Hočah, prav tako smo aktivni tudi v vrtcih v naštetih krajih. Za delo skrbijo mentorice ob pomoči članov mladinskega odseka in vodnikov. Izpeljali smo že 7 poletnih planinskih taborov in 3 zimovanja. Dvakrat smo bili soorganizatorji državnega tekmovanja mladina in gore, na katerem naše ekipe dosegajo odlične rezultate (dvakrat so bili državni prvaki). Za uspešno delo z mladimi je mladinski odsek prejel priznanje Mladina in gore, ki ga podeljuje Mladinska komisija, leta 1991 in 2002, društvo pa je prejelo svečano listino Občine Rače - Fram leta 2002. Hkrati skrbimo za usposabljanje članov društva in strokovnih kadrov na področju planinstva: vodnikov PZS, mentoric, markacistov, varuhov gorske narave. V društvu je aktivnih kar 20 vodnikov, tako da lahko vsako leto pripravimo pester program izletov, organiziramo planinska predavanja, skrbimo za naše planinske poti ...

Vsako leto izdajate kvalitetno društveno glasilo. Predstavi nam vsebino zadnje številke.

Letos je izšel že 14. letnik našega glasila Planinski odmevi. Poleg poročil, društvenih novic in članarine predstavimo tudi druge akcije ter vtise z izletov in planinskega tabora. V letošnji številki so prostor našli tudi članek ob 110-letnici Aljaževega stolpa, vtisi s trekinga okoli Monte Rose, opis vzpona na Grossglockner, potepanje po Črni gori in še kaj. Predvsem pa poskrbimo za številne fotografije z naših potepanj in na ta način obogatimo glasilo.

Kako obdržati članstvo v društvih? Spremljajoči podatki kažejo na nenehno upadanje.

V uredništvu Planinskega vestnika smo se odločili, da z občasno rubriko Planinski portret predstavimo posamezne planinske delavce, ki so dejavni v društvih, meddruštvenih odborih in drugih organih PZS. Njihova mnenja, ideje in pobude lahko sprejmemo kot sugestijo za takšno planinsko organiziranost, kot si jo želimo.

V prvi vrsti z raznovrstnim in zanimivim programom, ki bo zadovoljil vse ciljne skupine članstva. Planinstvo jim moramo predstaviti kot aktivni način preživljanja prostega časa in ne zgolj kot popust pri prenočevanju v planinskih kočah. Glede na številne možnosti na področju športa in rekreacije bi jim morali ponuditi stalno vadbo, to pa je samo s prostovoljnimi delom zelo težko.

Kako bi se po tvoji presoji izognili neskončnim in neplodnim razpravam o višini članarine?

Iz leta v leto smo priče spremembam. Te nenehne spremembe vnašajo zmedo in nejevoljo med društvene delavce in tudi člane. Dogovorjene ugodnosti in višina članarine bi morale zdržati več let. Menim, da v preteklosti niso bili dovolj upoštevani pripombe in predlogi društev, prav tako ni bila opravljena podrobna analiza, kaj si želi večina članov planinske organizacije. Dejstvo je, da precej članov čuti pripadnost društvu, a hkrati zaradi svoje aktivnosti ne izkoristi ponujenih ugodnosti.

Kako vidiš vpetost društev v meddruštveni odbor PD Podravja? Zanima me ali po tvoji oceni meddruštveni odbori opravljajo delo, ki je društvom v pomoč. Ali je sedanji status MDO najboljša vez med PD in PZS?

Žalostno je predvsem to, da društva, ki niso aktivno sodelovala pri delu MDO v 80. in 90. letih, tudi danes ne čutijo te potrebe. Če pri tem

ne sodeluješ, tudi ne moreš sooblikovati politike PZS in ti MDO ni v pomoč. Društva, ki v MDO aktivno sodelujejo, pa lahko vplivajo na politiko dela PZS in na ta način soustvarjajo našo organizacijo. Organiziranost MDO po teritorialnem načelu je umetna in ima določene prednosti in slabosti. Podobno bi bilo tudi s kakšno drugo obliko združevanja planinskih društev. Dejstvo je, da je aktivnost MDO v mnogih pogledih odvisna od aktivnosti in pripravljenosti sodelovanja društev. Ocenjujem, da je v MDO Podravja to sodelovanje dobro in društva lahko sooblikujejo in vplivajo na delo PZS.

V zadnjem obdobju veliko razpravljamo o organiziranosti PZS kot krovne organizacije PD. Ali se ti zdi dosedanja organizacijska shema sprejemljiva ali vidiš rešitev mnogih problemov, ki so izbruhnili na zadnjih skupščinah v novi, boljši organiziranosti?

Menim, da je sedanja oblika organiziranosti na številnih področjih zastarela in preveč toga. Predvsem glede na obseg in pomembnost določenih aktivnosti se nekaterih stvari ne da več delati volontersko. Boj za sredstva iz fundacij in skladov zahteva profesionalni pristop, sicer pričakovane denarja ne bo. Vsekakor bo potrebna reorganizacija, tako v organizacijskem kot v kadrovskega pogledu.

Zelo kvalitetna in aktivna je tvoja dejavnost na vodniškem področju. Ali so po tvojih izkušnjah vodniki PZS dovolj usposobljeni za svoje delo? Zanima me tudi, kaj meniš o relaciji gorski vodnik – planinski vodnik?

Večina vodnikov PZS je dovolj strokovno usposobljenih za svoje delo, skrbijo za stalno usposabljanje in pridobivanje novih izkušenj, predvsem pa svoje delo opravljajo z veliko odgovornosti. Žal je vmes tudi nekaj takšnih, ki se tega ne zavedajo dovolj in tvegajo svojo varnost in varnost drugih obiskovalcev gora. Veliko je bilo narejeno od leta 1990, ko se je začela kategorizacija vodnikov. V tem času smo pripravili predmetnike in učne načrte, pridobili mednarodno licenco UIAA in potrditev vodniških programov na strokovnem svetu za šport RS. Tudi na relaciji gorski vodniki – vodniki PZS se stvari urejajo v obojestransko korist. Vemo, kaj so

Zimska slika

*Zelena krilce davno odložila
prekratko že je pastirica Nada,
v poškrabljen bel predpasnik stas ovila,
a mladih dni se še spominja rada.*

*Ni slišati več ukanja in petja,
tišina mehka trate je prekrila.
V laseh so bele nitke mesto cvetja,
ljubezni vroče pa ni pozabila.*

*Pogledi so še polni hrepenenja.
Postava belolasa v temni kuti
leži tam - mrtva, trudna od življenja?*

*Se je spokūril, sključen ves pod leti?
Boji odgovora se, ki ga sluti
v nočeh, ko blede zvezda jima sveti.*

Mojca Luštrek

naloge enih in drugih. Če bomo to spoštovali, ne bi smelo biti težav.

Tvoji planinski načrti za leto 2005?

V okviru društva sodelujem pri izvedbi izletov in drugih akcij. Sodeloval bom na nekaj usposabljanjih vodnikov, sicer zaradi nekaterih sprememb nekoliko manj, kot sem načrtoval in bi si želel. Nekaj časa pa, upam, bo ostalo tudi za izlete z družino in kakšen zahtevnejši vzpon s prijatelji. Ob vsem tem pa bo treba koordinirati še delo društva.

Še besedo ali dve o Planinskem vestniku in njegovi vsebini?

Vesel sem, da je z novim uredniškim odborom Vestnik doživel tako vsebinske kot oblikovne spremembe. V njem najdem dovolj zanimivega branja. Uredniškemu odboru želim, da bi s takšnim tempom nadaljeval tudi v prihodnje. ○